

EXPORTACIONS D'ARMES ESPANYOLES A ISRAEL

Israel s'arma

Israel és el desè principal importador d'armes del món. El 2002 va importar armament per valor de 229,7 milions d'euros, la majoria provinent dels EUA. Entre 1993 i 2002, va gastar més de 5.000 milions de dòlars en aquest concepte. Al mateix temps, és el dotzè major exportador d'armament, per valor de 180,09 milions d'euros el mateix any 2002, i 1.731 milions de dòlars entre 1993 i 2002. Els seus principals clients són, per aquest ordre: Singapur, EUA, Xile, Índia, Xina i Sri Lanka.¹

Espanya hi col·labora

Empreses espanyoles venen armes a l'Estat d'Israel. Des de l'any 1991 aquestes vendes no han parat d'augmentar i sumen un valor d'almenys 170.000 milions de pessetes.

A la taula següent hi ha la relació d'armament espanyol venut a l'Estat a Israel:

Empresa	Producte	Milions (Pta./€)	Any lliurament
Fabricaciones Extremeñas	Beines	9 Pta.	1991
...	58 pistoles	12 Pta.	1992
...	...	108 Pta.	1992
...	911 pistoles	23 Pta.	1993
...	...	85 Pta.	1993
...	519 pistoles	13 Pta.	1994
...	...	45 pta	1995
...	...	453 Pta.	1996
...	...	90 Pta.	1997
...	Radar	309 Pta.	1997
...	...	748 Pta.	1998
...	...	255 Pta.	1999
...	...	817 Pta.	2000
...	Projectils	0'49 €	2001
...	Tecnologia	1'6 €	2002
IZAR (consorci amb AFLON)	2 corbetes (opció a 3)	1.000 €	En negociació (2004)

Font: Escola de Cultura de Pau, Universitat Autònoma de Barcelona

¹ Stockholm International Peace Research Institute: SIPRI Yearbooks (<http://www.sipri.se/>)

Les empreses implicades

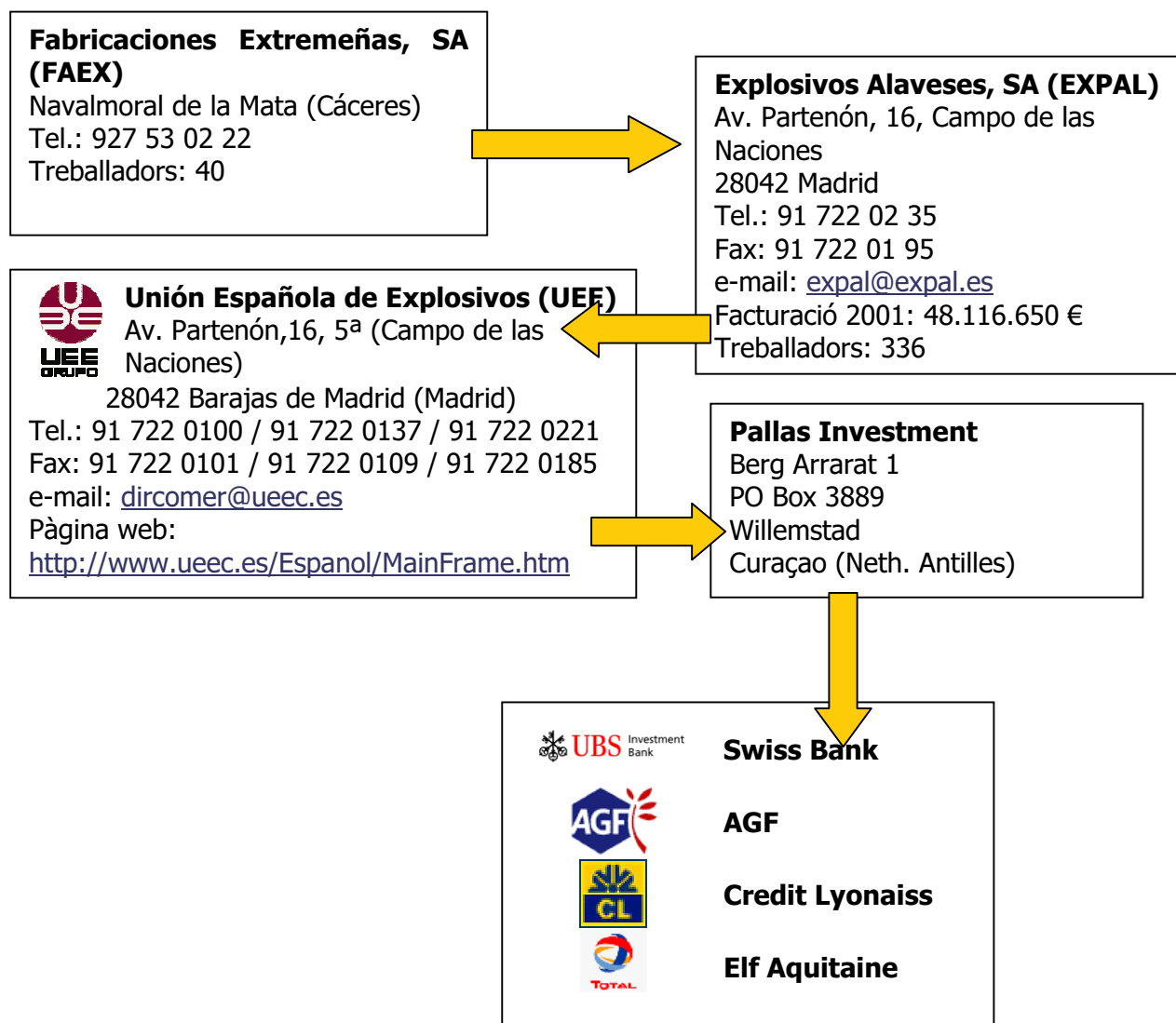

Drassanes 100% públiques. L'empresa està dividida en dues seccions, una de construcció civil, actualment en crisi, i una altra de militar.

AFLON, l'empresa amb la qual fa consorci, és nord-americana.

Fabricaciones Extremeñas

Fabricaciones Extremeñas (FAEX) pertany a Explosivos Alaveses (EXPAL). EXPAL és la capçalera de la divisió de defensa de l'empresa Unión Española de Explosivos (UEE), que pertany al grup inversor Pallas Investment. Pallas Investment té la seu a Curaçao, a les Antilles Holandeses, i està format per Swiss Bank, AGF, Credit Lyonnais i Elf Aquitaine.

Fonts:

<http://defensa.com/extras/63/extra63-especialindustria.htm#abrir>
www.mde.es

<http://www.icpcredit.com/SearchReport.asp>

La supervisió política de les exportacions d'armes

A nivell mundial, el 85% del comerç d'armes es fa amb el vistiplau dels governs. A Espanya aquest percentatge és molt superior, ja que és molt ocasional que hi hagi transferències que no hagin passat pel Govern.

L'autorització d'aquestes exportacions correspon a la Junta Interministerial de Material de Defensa i de Doble Ús (JIMDDU), la qual està formada per 10 membres de diversos ministeris: 5 de comerç, 2 d'Exteriors, 2 de Defensa i 2 d'Indústria. Però qui porta la veu cantant són els de comerç. En aquesta Junta no hi ha cap membre relacionat amb temes de cooperació o de drets humans, de la qual cosa es dedueix que els criteris d'exportació són bàsicament econòmics.

No existeix cap document internacional que reguli les exportacions d'armes, però s'està en camí d'establir el Tractat Internacional sobre Comerç d'Armes, que té previst ser signat el 2006. Un dels compromisos electorals del nou Govern espanyol era la firma d'aquest tractat. José Luís Rodríguez Zapatero ho va anunciar el 9 de juliol de 2004 coincidint amb el Dia Mundial de Destrucció d'Armes decretat per les Nacions Unides.

Actualment, Espanya està instada a seguir les recomanacions del Codi de Conducta d'Exportacions d'Armes de la UE, que data de 1998, a través de l'aprovació de dues Proposicions no de Llei (PndL) els anys 1997 i 2001 al Congrés dels Diputats. Aquest Codi de Conducta insta a no exportar armes a països embargats per Nacions Unides o altres organismes, on es donen situacions de conflicte o tensió, o on es violen els drets humans o no es compleix el dret internacional humanitari, entre altres. (vegeu Annex 2)

Per què s'han d'aturar les exportacions d'armes a Israel?

Milers de palestins han estat morts² i desenes de milers ferits a conseqüència de l'ús indiscriminat i desmesurat de la força per part de l'exèrcit israelià i dels colons. Les vendes d'armes a Israel:

- Són moralment inacceptables per l'ús que en fa als territoris ocupats.
- Suposen una clara vulneració del Codi de Conducta d'Exportacions d'Armes de la UE de 1998, que insta a no exportar armes a països on es donen situacions de conflicte o tensió, es violen els drets humans o no es compleix el dret internacional humanitari.³
- Situen el Govern espanyol en una posició partidista en el conflicte del Pròxim Orient que no respon al sentiment majoritari de la ciutadania i que l'incapacita per actuar de mitjancer neutral creïble. Amb la venda d'armes a Israel, l'Estat espanyol no és part de la solució del conflicte. És part del problema.

A més a més, hi ha precedents. Altres estats de la UE, com Alemanya, França i el Regne Unit, ja van aplicar un embargament a la venda d'armament a Israel (vegeu l'annex 3). Per altra banda, la resolució del Parlament Europeu sobre el Pròxim Orient de 10 d'abril de 2002 demana al Consell Europeu que declari un embargament d'armes a Israel.⁴

---

² Entre el 29 de setembre de 2000 i el 15 de setembre de 2004, 2.859 palestins han estat morts per l'Exèrcit israelià o els colons, inclosos 561 menors. En un únic cas un soldat ha estat condemnat per homicidi. (<http://www.btselem.org>)

³ Amnistia Internacional: *Israel y los Territorios Ocupados –Bajo los escombros: demolición de viviendas y destrucción de tierras y bienes*, Índex AI: MDE 15/033/2004, maig de 2004

⁴ <http://www.europarl.eu.int/meetdocs/delegations/mash/20020516/003A%20ES.pdf>

ANNEX 1: Comunicat de premsa de la Càtedra UNESCO sobre la Pau de la UAB⁵

Comunicado

15 de marzo de 2002

En los últimos cinco años, España ha exportado a Israel material militar valorado en más de 14 millones de Euros La Cátedra UNESCO sobre Paz de la UAB pide al gobierno la interrupción inmediata de la venta de armas españolas a Israel, e insta al resto de países de la UE reunidos en Barcelona que tomen la misma medida

A tenor de los niveles de violencia que se se están desarrollando durante las últimas semanas en los territorios palestinos, la ocupación ilegal y destrucción parcial de los campos de refugiados, el bombardeo de zonas civiles, el asesinato de población desarmada, la detención sistemática de miles de personas y la vulneración de derechos humanos fundamentales, la Cátedra UNESCO sobre Paz y Derechos Humanos de la Universidad Autònoma de Barcelona se ha dirigido al Presidente del Gobierno, José Mª Aznar, para que tome la decisión de interrumpir de manera inmediata cualquier exportación de material militar español con destino a Israel.

En los últimos cinco años, y según datos del propio gobierno, España ha vendido a Israel material de defensa valorado en 14'20 millones de Euros (2.363 millones de pta), y 0'43 millones de Euros en el primer semestre de 2001 (72 millones de pta). Este material podría estar siendo utilizado para la vulneración de derechos elementales.

Exportaciones de material militar a Israel:

año	millones pta	millones €
1996	453	2'72
1997	90	0'54
1998	748	4'50
1999	255	1'53
2000	817	4'91
2001 (E-J)	72	0'43

En opinión de la Cátedra UNESCO sobre Paz y Derechos Humanos de la UAB, la actuación de Israel incumple claramente con varios de los criterios del Código de Conducta de la UE que regula la exportación de armamento, ya que prohíbe dichas ventas cuando exista un riesgo manifiesto de que la exportación pueda utilizarse con fines de represión interna, cuando provoquen o prolonguen conflictos armados o agraven las tensiones o los conflictos existentes, y si existe la probabilidad de que el equipo sea utilizado con fines distintos de la seguridad nacional y la legítima defensa del receptor. Israel es además uno de los países señalados negativamente por el Informe anual de Derechos Humanos de la Unión Europea 2001, por lo que la interrupción de la venta de armas a Israel debería ser extendible a todos los países de la UE.

⁵ <http://www.pangea.org/unescopau>

ANNEX 2: Codi de Conducta de la UE sobre exportacions d'armes⁶

Boletín UE 5-1998

Política exterior y de seguridad común (6/22)

1.3.6. *Proyecto de código de conducta* sobre exportación de armas.

Referencias:

Conclusiones del Consejo Europeo de Luxemburgo, Bol. 6-1991, punto I.47

Conclusiones del Consejo Europeo de Lisboa, Bol. 6-1992, punto I.28

Acuerdo político del Consejo de Asuntos Generales, el 25 de mayo. Este código, basado en los criterios establecidos por los Consejos Europeos de Luxemburgo y Lisboa de 1991 y 1992 en materia de no proliferación y exportación de armas, establece una serie de disposiciones operativas para garantizar la aplicación de dichos criterios (respeto de los compromisos internacionales de los Estados miembros y de la Comunidad, respeto de los derechos humanos por parte del destinatario final, situación interna del país destinatario final, mantenimiento de la paz, la seguridad y la estabilidad regional, seguridad nacional de los Estados miembros, de los países amigos o aliados y de los territorios cuyas relaciones exteriores dependan de un Estado miembro, comportamiento del país comprador respecto de la comunidad internacional, riesgo de desvío interno o de reexportación no deseada y compatibilidad de la exportación de armas con la capacidad técnica y económica del país beneficiario). En concreto, el código prevé un sistema de consulta entre Estados miembros y de notificación de las denegaciones de concesión de licencias de exportación. Todo Estado miembro que decida conceder una licencia denegada por otro Estado miembro por la misma operación deberá notificar y justificar su decisión a este último. Se ha previsto también un examen anual de la aplicación de dicho sistema.

---

⁶ <http://europa.eu.int/abc/doc/off/bull/es/9805/p103006.htm>

Secret UK ban on weapons for Israel

Blocking of sales mirrors German action

John Hooper in Berlin and Richard Norton-Taylor

Saturday April 13, 2002

[The Guardian](#)

Britain has imposed a de facto arms embargo on Israel for the first time in 20 years, official sources have told the Guardian. The ban applies to military equipment that could be used in Israel's continuing operations in the Palestinian territories.

The sources insist Britain has not imposed a formal or complete ban and Whitehall officials are coy about discussing which sales have been blocked. Decisions, they say, are being taken on a case-by-case basis. However, they add that military equipment that would have been cleared before Israel's offensive against the Palestinians, is now being blocked.

One Whitehall official pointed to the government's guidelines which state that arms exports would be blocked if they were for "internal repression", affected "adversely regional stability in any significant way", or if there was a clear risk "that the intended recipient would use the proposed export aggressively against another country, or to assert by force a territorial claim".

London's undeclared policy mirrors that of Germany and is likely to be discussed today when the German chancellor, Gerhard Schröder, meets Tony Blair at Chequers.

One source said the shift in Britain's stance had not been made public because of deep divisions of opinion in Whitehall over the best response to developments in the Middle East. These divisions went "a long way up", said the source.

France had also quietly suspended sales of certain arms, another source said. The parallel moves by European powers emphasise Israel's growing estrangement from its allies and make it more dependent than before on US goodwill.

In Britain's case, refusals to approve arms exports are more significant politically and diplomatically than militarily, since Britain is not a major supplier to Israel's armed forces. Nevertheless, according to the latest figures, the government last year approved £12.5m worth of military equipment for export to Israel.

It included demolition charges, general purpose machine guns, rifles, small arms ammunition, components for small calibre artillery ammunition, and components for air-to-surface missiles, armoured fighting vehicles, armoured personnel carriers, combat aircraft and helicopters, and tanks. Whitehall officials made it clear these items would not now be approved for export to Israel.

Ministers have demanded an explanation from Israel about its use of British equipment in actions against Palestinians in the occupied territories. The Foreign Office disclosed last month that Israeli armed forces had modified British Centurion tanks, exported between 1958 and 1970, into armoured personnel carriers.

Speaking to reporters in London on Thursday, the German defence minister, Rudolf Scharping, confirmed reports that his country was refusing export licences for tank parts and other equipment for Israel. Though he insisted Germany was not operating a formal arms embargo, Berlin had delayed shipments at what he called "this crucial time".

The Israeli newspaper Yediot Aharonot had reported that Germany slapped an embargo on 120 parts necessary for the construction of Merkava tanks. Britain formally embargoed arms to Israel following its invasion of Lebanon in 1982.

⁷ http://www.guardian.co.uk/uk_news/story/0,,683668,00.html